

10. Kontakt s okolím

Kontakt s okolím neměli vězni prakticky žádný. Korespondence byla zakázána, ale také jí ze svobody už neměl kdo posílat. Zakázané byly i návštěvy a komunikace s kýmkoliv mimo tábor. Pohyb v táboře byl omezen.

Citace z dopisu Stanislava Vintra z Radnic do CT Lety z 13. 10. 1942 ve věci propuštění jeho blízkých:

Moje žena zhora menovaná ani má rodina není žádná potulná protože moje žena jest semnou ples 20 let a má stále bydliště v obci městě Radnicích... nezaslouhuje moje žena nik špatného protože jsou svatky celé věstnost že moje žena Marie Vintrová z Radnic pracovala poctivě u sedláckých době letní včely a to u man Pana Vocasky rolníka a Pana Kodličky...

...Já moje cera Anna Vintrova příslušna do Hodonín jest rozena 24/4 1920 takže je jí 23 let úplně zachovalá a nikdy se nepotulovala jest stálého bydliště v Radnicích od maličkosti mimo a poslušná a pracovitá tak jako z nos všichni, má osobní doklady poctivky příslušnost státní Protektorátu Čech nikdo z nás neměl cikánské legitimace proto že nám nepatří vime ca je státní poslušnost a občanská mivnost...

...Sín muj menem Staňa Frontišek Vintř z Radnic rozený 22/11 1932 v Radnicích takže švrte třídy karej se nachází cikánském táboře Leti ubohý chlopec kam jeho časný niny učení a spách do školy jeho školní namoha a modlilba a spravedlivost dospěl jako žlaček do cikánského táboře kam nepatří! Ponevať se utí a tádně choval...

Dcera menem Jana Vintrova z Radnic zakyně druhé třídy rozena 4/1/1935 v Radnicích... Pan řídící menem Rikl jak že jí chválí, jak se dobře učí. Nic jí nebylo jen tužku a kreslita psat zrnová děti moje jednaky schovaný mají být v cikánském táboře a neví proč...

Mi sme si kevsému těžka pomohli a nik nemame co bysme si těžka neviděla nepracujem pro stratu Pracujem pro budoucnost sebe a rodiny Ježto jedná Vás Laskavě žadam a prosím abych měl vša sklizená a pořídké živostí v rodiněby moje rodina má byla pomocna a sblují co nejlepší pořádek zaco jako muž ročím potřebuju sílu kpolim Priedem Vám zdovam upřímní poččkavani a vyslšení mi prozby.

Dokonalnej ucte Stanislav Winter z Radnic č. p. 295 a dýk zamou rodinu Psano 13. října r. 1942 v Radnicích Na základě pravdy žadam

Ukázka ze žvýstránkového dopisu Stanislava Vintra z Radnic, okr. Rokycany, ze 13. 10. 1942, s úpěnlivou žádostí o propuštění manželky, dvou dětí a syna. V době jejich zatčení nebyl doma, jeho dům byl mezitím vykraden. Stastlivý otec se odpovědi nedočkal, naopak byl v prosinci 1942 sám odeslán do „cikánského“ táboře v Letech, kde již v lednu podlehli skvrnitému tyfu. Téhož měsíce zemřeli i obě jeho dcery, v květnu 1943 sa propuštění dočkala jen manželka se synem.

Povinnosti

B/ Uvnitř tábora.

/6/ Pro pobyt na volném vzduchu v táboře jest vyhrašeno místo u prádelny. Zdržovati se na jiném místě, nebo choditi v jedné místnosti jest zakázáno. V ubytovnách není dovoleno se nahlas baviti nebo tropiti výtržnosti. Za toto odpovídá „starší ubytovny“. Ve dne není dovoleno na lůžkách ležeti.

/7/ Večerka jest pro všechny chovance jednotná... Opuštění ubytoven po večerce t. j. od 20-5 hodin je trestné. Kdo po večerce bude dopaden mimo ubytovnu a na první zvolání se nezastaví bude zastílen. Totéž bude platiti i na pracovištích nebo v táboře při pokusu o útěk nebo při útěku.

Výňatek z Domácího řádu CT Lety, který platil do 30. 9. 1942.

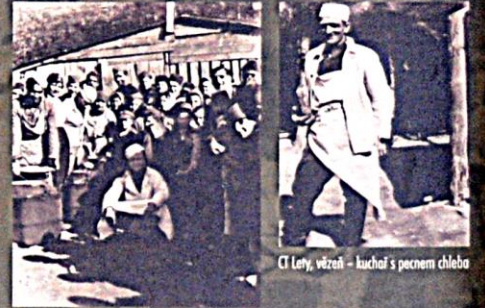
CT Hodonín, vězňové při vycházce; v plotu jsou odstaveny kořavné vozy (maringotky).

Když byly procházky, tak se chodilo pořád kolem dokola. Na jaká u bílech, jak se říká. (A. D., *1924, CT Lety)

12. Strava

Stanovené přiděly jídla se v „cikánských“ táborech nedodržovaly, v Letech navíc došlo ze strany táborového vedení k prokázanému kupčení s potravinami. Řadoví vězni neustále trpěli podvýživou a tělesnou slabostí.

K jídlu jsme dostávali šulínkem nastrojenej černej kávy, na oběd polévku nebo omáčku. Maso bylo myslím enom v nedělu... Inak samé ertaplo, kromě toho dostal každý štrkru ze štrýclu chleba a to bylo na celý den málo. Chleba dovážel pekář z Rozsoček. Dovážel s vuzkem třeba sto štrýclů, a kdo měl zlato, prodával mu to oj močma. (A. M., *1923, CT Hodonín)

CT Lety, rozdělování jídla

V Hodonínku nebylo to jídlo eště tak špatný... Byl tam hlad, ale že ste to jídlo mohli všacko sníst. (J. S., *1925, CT Hodonín)

11. Hygiena

Vzhledem k přelidněnosti obou táborů a nevyhovujícím ubytovacím podmínkám trpěli vězňové neustálým zahmyzením. K tomu přispívala těžká dostupnost vody k pití i k osobní hygieně a nedostatek osázení.

Na tam byl nepořádek, vte, to byl takovej nepořádek, tyfus jsme dostali z toho nepořádku tam... nebyly tam žádné umývárny, akorát tam bylo jedno koryto a tam vodu museli nasít, poněvadž tam žádný vodovod ani voda nebyla. (K. V., *1913, CT Lety)

Rybník Lipěže, v pozadí u lesa „cikánský“ tábor Lety

U toho byl takovej velkej špinavej rybník, tam nás vždycky nahnal na jednu hromadu - chlapy, ženský, děti. Tam jsme se chodili koupat, ale my jsme se nekoupali - to jsme stáli jak sochy. Tam byly hejna těch lidí v tom lágru. Akorát že jsme v té vodě stáli. (A. L., *1927 CT Lety)

13. Děti v táborech

Děti vězněné v „cikánských“ táborech trpěly nejvíce. Zejména pak ty, které po úmrtí rodičů zůstaly samy - bez zastání. Jejich naděje na přežití byla mizivá. V táborech se děti také rodily (všechny byly počaty před uvězněním), v Hodoníně z 34 dětí přežilo jediné. V Letech z 36 narozených dětí přežily snad jen tři.

Švečko jsem tam pohřbila, můj syn tam umřel... umřel, nebo to děvčisko (táborová ošatřovatelka), ona to dítě vyřihla z vás jako psa... Až za dva tři dny mi tam potom ten chlapecak umřel... (Žena již zůstala bezdětná.) (E. D., *1924, CT Hodonín)

Dětišti vězňové „cikánského“ tábora v Letech

Ježšmarjád, kolik tam umřelo v tom baráku dětí! Každý den, já jsem jenom vždycky zjistila, že mám víc místa. (J. M., *1932, CT Lety)